

Uutisia ja tiedonantoja – Nyheter och meddelanden

Yhteinen maantiede: Maantieteen päivät Helsingissä

Maantiede on erityinen tieteenala, sillä samalla käytävällä voit keskustella niin soista, säistä kuin eriarvoisuuden syistä. Ekologiset ja sosiaaliset kriisit kaipaavat sellaista tutkimusta ja ymmärrystä, joka auttaa esittämään yhdessä ratkaisuja ilman, että yhteiskuntia ja ympäristöä nähtäisiin erillisinä saarekkeina vaan samaa tilaa määrittävinä kehyksinä. Maantieteen käyttöarvo liittyykin siihen, miten tuomme avoimeksi ja saataville analyttistä ja ymmärtävää tiedettä, joka pystyy keskustelemaan mitä moninaisimmista ongelmista.

Vuosittainen konferenssi Maantieteen päivät tarjosi taas tilaisuuden näille keskusteluille 23.–24. lokakuuta 2025. *Geography United* -teema kehotti miettimään maantiedettä nivoutuneena, kytkeytyneenä ja yhdistyneenä tai tieteenalana, jossa on parhaimmillaan enemmän yhteyksiä kuin rajoja. Helsingin yliopiston Kumpulan kampuksella järjestetty konferenssi toi esille erityisesti kartoittamista, spatiaalista analyysiä, ilmastoa, urbanisaatiota, koulutusta ja geopolitiikkaa. Vilkas keskustelu ja erityisesti nuorten tutkijoiden esiinmarssi kuvasti esimerkillisesti yhteisen maantieteen potentiaalia.

Kumpulan suurin sali tarjosi puitteet ajankohtaisille kutsuluennoilille. Päivät aloitti aluesuunnittelun ja -politiikan professori **Sami Moisio** muistuttamalla, että tieteenkiistat ovat yksi mielenkiintoisimpia käsitteitä eteenpäin vieviä keskusteluja. **James Riding** (Newcastlen yliopisto) esitteli Bosnian kartoterapiaa osana tilallista muistamista ja kulttuuriperintöä ja tapana päästä konfliktin jälkeiseen aikaan. Kommentaattori **Joni Vainikan** mielestä traumaattisten kertomusten Atlaksesta olisi hyötyä muuallakin. Geoinformatiikan professori **Petri Pellikka** (Helsingin yliopisto) syväluotasi Afrikkatutkimuksen merkitystä ja maankäytön ja maanpeiton vaikutuksia ilmastoon. Kommentaattori **Wolfgang Zeller** tiivisti Keniassa sijaitsevan Helsingin yliopiston Taitan tutkimusasen merkityksiä. Venäjän ympäristöpolitiikan professori **Veli-Pekka Tynkkynen** (Helsingin yliopisto) muistutti, miten raaka-ainevirrat geopolitisoituvat ja muovaavat yhteisen maapallomme jakolinjoja. Professori Moisio korosti kommentissaan, että turvallistamisen sijaan on hyvä nähdä alueita myös kokonaisuuksina.

Maantieteen päivien muu tieteellinen anti koostui runsaslukuisesta ja onnistuneesta väitöskirjatutkijoiden tapaamisesta sekä 11 tieteellisestä sessi-

osta. Maantieteilijät keskustelivat päivien aikana erityisesti koulutuksesta ja opiskelijavalinnoista, resursseista, epäonnistumisista, ajasta, datasta, ilmastosta, tiedosta, geomorfologiasta ja kaupungeista. Useat sessiot oli rakennettu niin, että maantieteen sisäinen kirjo pääsi oikeuksiinsa.

Kouvolasta koulutukseen – Seuran palkitsemisista

Tällä kertaa maantieteen päivien iltajuhla ei käsitänyt fyysisiä siirtymisiä. Sama tila – kampuksella valopihaksi kutsuttu käytävä – tarjosi juhlalliset puitteet uudelleen valaistuna. Iltajuhlan taiteellisesta annista vastasivat erinomainen opiskelijoiden house band ja DJ Markuksen villiinnyttämä tunnelma.

Iltajuhlassa Suomen Maantieteellinen Seura palkitsi vuoden parhaana maisterintutkielmana Itä-Suomen yliopiston **Johanna Kolehmainen** esimerkillisen *Asukasosallisuus lähiöiden kehittämisessä – Tutkimus Kouvolan Eskolanmäestä* tutkielman. Työn rivien välistä huokuu innostuneisuus maantieteellisiin kysymyksiin ja tutkielma osoittaa menetelmällistä monipuolisuutta ja laajemman työnarvon ymmärrystä.

Seura myönsi Ragnar Hult -mitalin Tampereen yliopiston ympäristönkasvatuksen professori **Kirsipauliina Kalliolle** ”akateemisesta johtajuudesta, ympäristökasvatuksen edistämisestä sekä tiedelehti *Fennian* nostamisesta kansainvälisesti merkittäväksi avoimen julkaisemisen maantieteelliseksi julkaisusarjaksi tavalla, joka tukee ja kannustaa erityisesti nuoria tutkijoita”. Kallio kehotti kiitospuheessaan maantieteilijöitä ottamaan rohkeasti kantaa merkittäviin yhteiskunnallisiin ja yliopistoja koskeviin kysymyksiin. Yksi ilmeinen paikka, josta lähteä liikkeelle on tietenkin *Terran* sivut.

Seuraavat, järjestetään Vaasassa. Aluetieteen yliopistonlehtori **Ilkka Luoto** toivotti maantieteellisen yhteisön tervetulleeksi 29.–30.10.2026 jatkamaan paikan voiman teeman pohtimista.

JONI VAINIKKA & OSKAR RÖNNBERG
*Geotieteiden ja maantieteen osasto,
Helsingin yliopisto*

Geography united? Väitöskirjatutkijoiden Maantieteen päivien etkot

Helsingissä lokakuussa järjestettyjä vuosittaisia Maantieteen päiviä edelsi keskiviikkona 22. lokakuuta 2025 järjestämämme väitöskirjatutkijoiden työpaja.

Doctoral researchers United -tapahtumassa keskeinen ohjelma liittyi toisten osallistujien tekstien kommentoimiseen. Tapahtumaan ilmoittautuessa osallistujat lähettivät abstraktin jostakin työn alla olevasta tekstistä ja sitoutuivat lähettämään artikkelin luonnoksen, työpäperin tai muun tekstin muille osallistujille viikkoa ennen tapahtumaa. Tapahtuman suosio ylitti odotuksemme, kun osallistujia oli yhteensä 28 väitöskirjatutkijaa kuudesta yliopistosta. Sen myötä päädyimme jakamaan osallistujat viiteen temaattiseen ryhmään. Näissä 4–6 henkilön ryhmissä jokaista tekstiä käsiteltiin vähintään 30 minuuttia (kuva 1). Jokaiselle tekstille osoitettiin kaksi keskustelijaa, jotka valmistelivat kommentteja teksteihin, mutta osallistujia suositeltiin lukemaan kaikki ryhmänsä tekstit hyvän keskustelun mahdollistamiseksi. Työpajassa pääpaino olikin kommentteissa ja keskusteluissa, jota ennen kirjoittaja vain lyhyesti viidessä minuutissa alusti tekstiään varsinaisen esitelmän sijaan.

Iloksemme työpajan ja sen työtavan vastaanotto oli osallistujien kesken erittäin positiivinen. ”*Tämä oli juuri sitä, mitä tarvitsin*” oli yleinen palaute, jonka päivän jälkeen kuulimme. Osallistujien joukossa oli myös sellaisia väitöskirjatutkijoita, jotka tulivat Helsinkiin vain tätä väitöskirjatutkijoiden työpajaa varten, mutteivät nähneet hyötyä osallistua varsinaisiin Maantieteen päiviin.

Tapahtumaan oli myös mahdollista osallistua ilman omaa tekstiä keskusteluaiheen ehdottajana ja alustajana. Päivän aluksi **Emma Kaskinen** (Oulun

yliopisto) viritti osallistujia pohtimaan tieteidenvälisyyttä, mitä se tarkoittaa maantieteessä, minkälaisia haasteita siitä johtuu ja miten niistä selviää. Päivän lopuksi Maantieteen päivien keynote-puhuja **James Riding** (Newcastlen yliopisto) piti lyhyen version luennostaan ja osallistui **Lauri Jäntin** (Helsingin yliopisto) alustamaan keskusteluun siitä, miksi teemme juuri sitä tutkimusta, jota teemme. Jäntin kysymys kumpusi huomiosta, että harvoin, jos koskaan akateemisissa ympyröissä keskustellaan siitä, minkälaisista henkilökohtaisuuksista, elämän tilanteista, historioista, todellisuuskäsityksistä ja motiiveista käsin itse kukin tutkimustaan tekee.

Miksi osallistua konferenssiin?

Kun suunnittelimme tapahtumaa ja sen ohjelmaa käytimme lähtökohtana sitä, mitä itse haluamme tehdä. Mistä koemme, että meille olisi väitöskirjatutkijoina eniten hyötyä, mitä kaipaamme. Kaksi asiaa nousi päällimmäisiksi toiveiksi: tutustua maantieteen väitöskirjatutkijoihin muista yliopistoista ja keskustella omasta tutkimuksestaan syvällisemmin.

Nähdäksemme varsinaisten Maantieteen päivien ohjelma ei tarpeeksi vastaa näihin tarpeisiin. Yhtäältä päivien ohjelma ei sinänsä luo tiloja uransa alkuvaiheen tutkijoille verkostoitua, ja toisaalta päivien perinteinen työryhmämuoto ei liioin mahdollista syvällisempää keskustelua ja palautteenantoa tutkimuksesta ja teksteistä.

Ymmärrämme toki, että perinteisillä 15 minuutin esityksillä, joita seuraa pari kysymystä tai kommenttia, on yleensä vakiintunut paikkansa tieteellisissä konferensseissa. Ne ovat osallistujille – myös alan opiskelijoille – näyteikkunoita siihen, mitä maantieteen tutkijat Suomessa puuhaavat juuri nyt. Se on tärkeää ja keskeinen osa tieteellisiä konferensseja, ja niistä voi viritä keskusteluja, jotka jatkuvat session jälkeen.

Oma kokemuksemme konferenssiesityksistä on kuitenkin, että niistä ei usein saa niin paljon hyötyä, että niiden takia kannattaisi osallistua konferenssiin ja maksaa konferenssimaksu (joka monen väitöskirjatutkijan on maksettava omasta pussistaan). Toki esitysten pitämisestä saa tärkeää kokemusta esitelmien ja puheiden pitämisestä, mikä on tärkeää. Kuitenkin niistä kommentteista ja kysymyksistä, joita näissä työryhmissä yleensä saa, on harvoin suurta hyötyä tutkimuksen eteenpäin saattamisessa. Nehän perustuvat lyhyeen suulliseen esitykseen, jolloin kysymykset usein ovat tarkentavia ja harvemmin ajattelua haastavia. Entä jos yleisö olisikin

Kuva 1. Väitöskirjatutkijoiden omassa työpajassa kommentoitiin käsikirjoituksia pienryhmissä.

lukenut esitettävän tutkimuksen ensin ja ehtinyt mieltä sitä itse, ennen työryhmään tuloa?

Toinen näkökulmamme liittyi siihen, kuka tapahtumassamme kommentoi tekstejä. Helsingin yliopistolla ei vielä muutama vuosi sitten ymmärtäksemme ollut järjestetty ihmismaantieteen seminaaria väitöskirjatutkijoille 1990-luvun jälkeen. Parin yrityksen jälkeen sellaisen sai onnistuneesti liikkeelle yliopistonlehtori **Teemu Kempainen** keväällä 2023. Nyt tätä HumGeo-seminaria järjestetään kerran kuukaudessa ja siihen osallistuu joka kerta kymmenkunta väitöskirjatutkijaa.

Seminaarin keskeinen ominaisuus sen suosion takana on se, että siinä ei ole tarkkaa formaattia sille, mitä esitelmä on ja se ryhmä, joka kommentoi ja keskustelee esityksistä, koostuu ensisijaisesti väitöskirjatutkijoista ja muista tutkijoista, joita osallistuminen seminaariin kiinnostaa. Seminaari kannustaa kertomaan keskeneräisestä tutkimuksesta avoimesti ja vapaamuotoisesti, ja koska osallistujat edustavat ihmismaantieteen laajaa temaattista, teoreettista ja menetelmällistä kirjoa, tulee keskusteluissa usein esiin monipuolisesti erilaisia näkökulmia ja tarkentavia kysymyksiä ja kommentteja, joita kapearajaisemmissa seminaareissa ei ehkä tulisi esille. Tämän HumGeo-seminaarin hengen halusimme tuoda Maantieteen päiville.

Tärkeä suunnitella konferensseja eri tarpeet huomioiden

Työpajan osallistujat olivat palautteessaan erittäin tyytyväisiä tapahtumaan. Eräs osallistuja kirjoittaa: *”Pidin kannustavasta ja rakentavasta ilmapiiristä, keskusteluista sekä siitä, miten työpaja oli järjestetty”*. Osallistujat arvostivat keskusteluja pienryhmissä ja kiittivät sitä, että kaikki olivat valmistelleet kommenttejaan niin huolella. Oli hyvä, että

keskusteluille oli varattu paljon aikaa, ja että aikaa oli myös vapaalle keskustelulle ja kevyemmille aiheille. Eräs osallistuja jäi kaipaamaan opastusta väitöskirjatutkijan työtaitoihin – tähän toiveeseen voi kenties tarttua tulevaisuudessa esimerkiksi luennon muodossa.

Osallistujia puhututti ja ihmetytti se, että Maantieteen päivien kolmesta keynote-luennoitsijoista ja niiden kommentaattoreista kaikki olivat valkoisia miehiä, ja yhtä lukuun ottamatta kaikki Helsingin yliopistosta. Koska maantieteen vahvuus on juuri alan monimuotoisuus, olisi mielestämme jatkossa tärkeää varmistaa, että puhujina on myös naisia ja erilaisten marginalisoitujen ryhmien edustajia. Uran alkuvaiheessa olevien tutkijoiden näkökulmasta olisi tärkeää nähdä moninaisuutta ja erilaisia tutkijapolkuja myös keynote-puhujien asemassa. Yksi osallistujista kaipasi ja toivoi lisää mahdollisuuksia myös varsinaisilla Maantieteen päivillä keskusteluihin kokeneempien tutkijoiden kanssa.

Tapahtuman menestys ja siitä saamamme palautte korostaa nähdäksemme sitä, että konferensseja, kuten Maantieteen päiviä, järjestettäessä on todella tärkeää ottaa huomioon eri osallistujaryhmien tarpeet ja toiveet, sillä ne ovat erilaiset. Hyvä lähtökohta siihen on, että konferenssin suunnittelun aikaisessa vaiheessa kutsutaan kaikki järjestäjätahon kiinnostuneet tutkijat, opettajat ja opiskelijat ohjelmaa ideoimaan ja suunnittelemaan.

OSKAR RÖNNBERG,
DARIA TARKHOVA &
KANERVA MATVEINEN
*Geotieteiden ja maantieteen osasto,
Helsingin yliopisto*

Luovaa maantiedettä Birminghamissa luovien

Jos pitäisi valita yksi paikka, joka samalla hämentää, ihastuttaa ja eksyttää, on Birminghamin keskustan Bullring kokemus itsessään. Nimi muistuttaa keskiaikaisesta torista ja katujen linjaukset ulottuvat satojen vuosien taakse, mutta kaikki muu mitä näet, kuulet ja haistat, on hyperkaupallistettua kiiltävien pintojen ja vanhojen kivitalojen sekoitusta, jossa tilantuntu vinoutuu ja suuntavaisto tuntuu hämärtyvän. Kaupungin sisäinen segregatio on silmiinpistävää kuin myös uuden ja vanhan saumaton liittyminen tavoilla, joka lähestulkoon pakottaa ottamaan ostosalueen lukemattomien härkien sarvista kiinni. Luovuudelta ei Birminghamissa välty,

kun vain onnistuu luovimaan tiensä ihmisvilinän läpi.

Aluetekstuurin viehättävyys perustuu Birminghamin reunamien kylänomaisin kaupunginosiin. Hobittien Kontua muistuttava Sarehole Millin alue on tosiaan kirjailija J.R.R. Tolkienin lapsuudenmaisema. Hieman lähempänä keskustaa King’s Heathin kylämäinen olemus tuntuu satunnaisesta vierailijastakin kodikkaalta. Täällä luovuus näytättyy katutaiteena ja luovien käytäntöjen ja synergian muodossa. Esimerkiksi pääkadun varren puuhiin voit tilata illallisen vastapäisestä ravintolasta. Vastapainoksi Birminghamin yliopiston kampus on

Kuva 1. Harriet Hawkins puhumassa näyttelystä, jota ei voinut pitää osana Geoforum-luentoa. Geoffrey Deverteuil seuraa.

hyvinkin järjestelmällinen. Old Joe -kellontorni on kuin vahtiva paimen, jonka ohjauksessa kampuksen ajallisuus ja ajassa pysyminen ikään kuin alleviivautuu. Ei ihme, että kellotorni toimi Tolkienille esikuvana Sauronin Barad-dûrille.

Brittiläisen *Royal Geographical Society*n (RGS) vuoden 2025 vuosikonferenssi järjestettiin ensimmäistä kertaa Birminghamin yliopistolla teemalla *Geographies of creativity/creative geographies*. Professori Patricia Noxolon puheenjohtama konferenssi valaisi monin tavoin mitä luovuus maantieteelle ja maantieteessä merkitsee. Kutsu luovuuden äärelle oli monin tavoin onnistunut. Konferenssin melkein viidestäsadasta sessiosta, paneelista tai tapaamisesta neljäsosa mainitsee luovuuden otsikossaan. Mitä tämä luovuus toisaalta merkitsee, on niin moninaista maantieteen tekemistä, tutkimusentapoja ja esittämismuotoja, että yhtä yhteistä tekijää ei varmasti löydy. Totuttujen ajatusmallien haastaminen on ehkä yksi keskeisimmistä teemoista. Tunnetusti luovuutta kuvaa myös miten moninaisia käytäntöjä ja merkityksiä voidaan hahmottaa.

Kokonaisuudessaan konferenssi antoi tilan myös yhdelletoista eri alojen avainluennolle: Matej Blazek (Newcastle) avasi lasten maantieteiden fiktionalisuutta, Sarah de Leeuw (UNBC) geopoetiikkaa, Harriet Hawkins (Royal Holloway) kenttätöiden kulttuureja, Jennifer Hill (UWE Bristol) autenttisen maantieteen arvioimista, Anna Secor (Durham) huonon aikajanan geopolitiikkaa, Hayden Lorimer (Edinburgh) vuoristojen paikkaa ja muistoja, Melanie Griffiths (Birmingham) siirtolaisuustutkimuksen suuntia, Sara Salem ja Mai Taha (LSE) antikolonialismin äänimaailmaa, Lucy Budd (De Montfort) ilman maantiedettä, Anna Jackman (Reading) droonitarinoiden feministisyyttä ja Caitlin Robinson (Bristol) ambienssin kartoittamista. Teemat muistuttavat hyvin konkreettisin tavoin, miten maantieteen keskiössä ovat nykyään teemat, jotka koittavat

piiloutua kartoittamiselta, mutta jotka samalla tuottavat sitä tilaa, jossa elämme. Toisaalta erityisesti brittiläistä maantiedettä kuvaa sen pyrkimys ymmärtää moninaisuutta, eri kulttuurien ja yhteisöjen henkeä, kokemuksellisuutta ja hankalasti sanoitettavia maailmoja.

Muita merkittäviä konferenssin teemoja olivat yhteiskunnallinen dekarbonisaatio, ajallisuus, tulevaisuudet, luovat aineistonkeruumenetelmät ja tuotokset, ympäristökasvatus sekä erityisesti suljettujen tilojen maantieteen teemat. Yksi mielenkiintoisimmista kokonaisuuksista konferenssissa oli *Carceral Geography Working Groupin* järjestämä seminaari ennen varsinaista konferenssia. Seminaarissa puhuttiin muun muassa tutkimuksesta suljetuissa instituutioissa, kuten vankiloissa, päästiin perehtymään erilaisten luovien menetelmien maailmaan ja pohdittiin haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten tutkimista ja miten heidän äänensä saatettiin kuuluviin paremmin.

Toisin kun Suomessa ja Pohjoismaissa on totuttu luonnonmaantiedettä ei 26–29.8.2025 järjestetyssä RGS:ssä juurikaan nähty. Suomalaisista yliopistoista oli mukana 18 henkeä. Vuoden 2026 RGS järjestetään professori Peter Hopkinsin (Newcastle) vetämänä Lontoossa 1.–4. syyskuuta teemalla *Geographies of inequalities: toward just places*.

Kuva 2. Carceral Geography -työpajan luovia visualisointeja kehollisuudesta ja abolitionistisesta näkökulmasta.

JONI VAINIKKA
Helsingin yliopisto
VIRVE REPO
Tampereen yliopisto

Ragnar Hult -mitali Kirsipauliina Kalliolle

Suomen maantieteellinen seura on myöntänyt Ragnar Hult -mitalin Tampereen yliopiston ympäristökasvatuksen professori **Kirsipauliina Kallio**lle tunnustuksena akateemisesta johtajuudestaan, ympäristökasvatuksen edistämisestä ja maantieteellisen aikakauskirja *Fennian* nostamisesta kansainvälisesti merkittäväksi avoimen tieteen maantieteelliseksi julkaisusarjaksi tavalla, joka samalla kannustaa erityisesti nuoria tutkijoita.

Palkinto jaettiin Maantieteen päivillä Helsingissä 23. lokakuuta 2025. Palkintopuheessaan seuran puheenjohtaja **Joni Vainikka** sanoi, että Kallio on nykyään yksi keskeisimmistä maantieteilijöistämme:

”Kallio on tehnyt jo pitkän uran maantieteen ja ympäristötutkimuksen pedagogiikan parissa, ja hän uskaltaa kirjoittaa ajankohtaisista yhteiskunnallisista kysymyksistä: kansalaisuudesta, nuoris-

ta, muuttoliikkeestä, biopolitiikasta, julkaisemisesta ja tekoälystä. Ragnar Hultin tavoin hänellä on johtajaominaisuuksia ja laaja kansainvälinen yhteistyöverkosto. Hänen nopeat vastauksensa ja kommentit saavat joskus sinut tuntemaan olevasi ideoiden pyörremyrskyssä siitä, mitä kaikki maantiede voi olla – samalla kun hänen tahtoasenteellansa on asiat saatu jo etenemään. Seuran näkökulmasta hänen vaikutuksensa Tieteellisten seurojen valtuuskunnassa on ollut korvaamaton. Mikä tärkeintä, hänen työnsä toimittajana on ollut niin korvaamattoman arvokasta ja vertaansa vailla olevaa, että kokonainen nuorten maantieteilijöiden sukupolvi on oppinut, mitä korkeasti arvostetuissa lehdissä julkaiseminen vaatii hänen anteliaan kommentointinsa ansiosta, joka aina korostaa selkeää tieteellistä argumentointia ja kirjoitustyyliä.”

Kuva 1. Maantieteen päivillä 2025 palkitut Kirsipauliina Kallio ja Johanna Kolehmainen.

Vuoden paras maisterintutkielma palkittiin

Suomen maantieteellinen seura on myöntänyt parhaan maisterintutkielman palkinnon YTM **Johanna Kolehmaiselle** (Itä-Suomen yliopisto) tutkielmasta ”Asukasosallisuus lähiöiden kehittämisessä – Tutkimus Kouvolan Eskolanmäestä”.

Seura on myöntänyt parhaan maantieteen maisterintutkielman palkinnon 2010-luvun alkupuolelta lähtien. Kilpailu palkinnosta on aina ollut kovaa ja aiheet ovat olleet monipuolisia, mikä kertoo, ettei ole olemassa aihetta, jota harjaantunut maantieteilijä ei voisi muuttaa maantieteeksi.

Palkinto jaettiin Maantieteen päivillä Helsingissä 23. lokakuuta 2025. Palkintopuheessaan seuran puheenjohtaja **Joni Vainikka** kertoi, että Kolehmais-
sen tutkielma on menetelmällisesti monipuolinen ja innovatiivinen:

”Lukuvuoden 2024–2025 paras maantieteellinen maisterintutkielma osoittaa hyvin konkreettisin tavoin, miten yhteisöjä voidaan sitouttaa osallistavassa suunnittelussa. Runsaaseen suunnittelukirjallisuuteen pohjautuva opinnäytetyö toimii itsessään sekä kehityssuunnitelmana että paikkaperustaisena suunnittelutyökaluna osoittaen menetelmällistä monipuolisuutta ja innovatiivisuutta. Tutkielma on

hyvä esimerkki visuaalisesti toimivasta paketista, jossa on kuunneltu asukkaita ja tähdätty naapuruston kehittämiseen. Seuran hallitus kiittää myös aineistonkeruun itsenäisyyttä ja kokonaisuuksien hallintaa.

Jos viime vuonna palkitun tutkimuksen kohde saattoi olla jopa villiintynyt, hieman pöhöttynyt tai söpö kehräten edellisen voittajan jaloissa, tällä kertaa tutkimuskohde on niin stereotyyppisen synkkä, taipumaton, autioituva, arkipäiväisen karu ja jäykkä, että tutkimuksellinen syventyminen väistämättä tuottaa uusia merkityksiä, haastaa totutut kielikuvat ja tarjoaa uusia oivalluksia. On myös sanottava, että suurkaupunkien aikana on ilahduttavaa oppia uusia asioita paikoista, jotka saattavat mielikuvissa olla käytännössä tyhjentyviä tai jollain tapaa toissijaisia. Seura kehuu tämän vuoden parasta opinnäytetyötä rohkeudesta lähteä Kouvolaan ja Eskolanmäen lähion suunnittelun teoreettisia innovatiivisilla tavoilla. Työ itsessään muistuttaa, että suomalaisessa alue- ja maantieteessä on viljalti tutkimuskohteita, joissa voisi tehdä paljon enemmänkin.”

Terrassa julkaistu artikkeli palkittiin

Vuoden 2025 kaupunkikirjoituksena palkittiin **Riina Lundmanin** artikkeli ”Kohti neuromoninaisempaa kaupunkia: lähtökohtia yhdenvertaisemmalle ja neuroesteettömälle kaupunkisuunnittelulle”. Palkinto julkistettiin Kaupunkitutkimuksen päivillä Helsingissä 15. toukokuuta 2025. Palkittu kirjoitus on ilmestynyt *Terran* numerossa 136(1).

Yhdyskuntasuunnittelun seura, Suomen kaupunkitutkimuksen seura ja Rakennetun ympäristön tutkimuksen seura palkitsevat vuosittain parhaan kaupunkitutkimusaiheisen kirjoituksen edellisenä vuonna julkaistuista kotimaisista tieteellisistä artikkeleista. Palkinnon tarkoituksena on kannustaa kaupunkitutkijoita työskentelemään kotimaisilla kielillä ja suomalaisia tiedejulkaisijoita julkaisemaan kaupunkiaiheisia kirjoituksia. Palkinnon myöntämisen edellytyksenä on, että artikkeli on

aihevalinnaltaan, näkökulmaltaan ja tutkimusoteltaan itsenäinen, kiinnostava ja korkeatasoinen sekä tuo uutta kaupunkitutkimuksen monitieteiselle kentälle ja on ajankohtainen. Arvioinnissa huomioidaan myös huolellinen ja selkeä ilmaisu, jonka kautta tekstit avautuvat laajalle lukijakunnalle.

Raadin mukaan Lundmanin artikkeli käsittelee ajankohtaisesti ja uudistavasti urbaanin ympäristön suunnittelua ihmiskeskeisestä näkökulmasta. Se tuo esiin inhimillisen kaupunkikokemuksen moninaisuuden ja haastaa vallitsevia oletuksia urbaanista tilasta. Artikkelin tarjoaa vaikuttavan kirjallisuuskatsauksen ja selkeän analyysin, joka avautuu laajalle lukijakunnalle. Se tuottaa uutta tietoa niin monitieteiseen kaupunkitutkimukseen kuin käytännön suunnittelutyöhön, erityisesti osallisuuden ja kokemuksellisuuden näkökulmista.

Anssi Paasille maantieteen arvostetuin kansainvälinen palkinto

Oulun yliopiston maantieteen emeritusprofessori Anssi Paasi on saanut vuoden 2025 *Prix International de Géographie Vautrin-Lud* -palkinnon. Vuonna 1991 perustettu *Prix Vautrin Lud* on maantieteen arvostetuin kansainvälinen palkinto.

Prix Vautrin Lud on tunnustus tutkijalle, joka on antanut erityisen merkittävän panoksen maantieteelliseen ajatteluun ja tieteenalan kehitykseen. Palkinto on nimetty ranskalaisen maantieteilijän **Vautrin Ludin** (1448–1527) mukaan. Lud tunnetaan siitä, että hän auttoi luomaan yhden ensimmäisistä painetuista maailmankartoista (*Universalis Cosmographia*, 1507), jossa käytettiin nimeä ”Amerikka”. Kartta edisti nimen leviämistä maailmanlaajuisiksi.

Nobelin esikuvaa mukailevan tiukan valintaseulan sekä palkinnon globaalin luonteen ja arvostuksen vuoksi Vautrin Lud -palkintoa kutsutaan toisinaan ”maantieteen Nobeliksi”. Palkinto luovutettiin lokakuussa *Festival International de Géographie* -tapahtumassa Vautrin Ludin kotikaupungissa Saint-Dié-des-Vosgesissa Ranskassa.

Prix Vautrin Lud -palkinto on tähän mennessä myönnetty 36 maantieteilijälle. Professori Paasi on

ensimmäinen suomalainen palkinnon saaja. Vain yksi pohjoismainen maantieteilijä on saanut sen aiemmin. Ruotsalainen professori **Torsten Hägerstrand** (1916–1994) sai palkinnon vuonna 1992 yhdessä yhdysvaltalaisen **Gilbert F. Whiten** kanssa.

Vautrin lud -palkinto on globaali ja sen myöntää vuosittain yhdelle elossa olevalle maantieteilijälle viiden eri maata edustavan asiantuntijan muodostama riippumaton jury. Jury kuuntelee valinnassa yli 300 tieteellisten ansioiden perusteella valittua spesialistia (*grands électeurs*). Kukin heistä ehdottaa kahta ehdokasta tuomaristolle. Ehdokkaista vähintään toisen on oltava muusta maasta kuin omasta. Jury valitsee lopullisen palkinnonsaajan näiden ehdotusten perusteella.

Professori Paasi sai vuonna 2021 myös toisen arvostetuimmista kansainvälisistä maantieteen palkinnoista: *Vega*-mitalin. Tämän kolmen vuoden välein jaettavan palkinnon saajan valitsee Svenska Sällskapet för Antropologi och Geografi, ja sen jaksaa seuran suojelijana toimiva Ruotsin kuningas.

Väitöksiä – Disputationer

Filosofian maisteri **Annamari Kiviahon** maantieteen alan väitöskirja *Exploring future development paths for shrinking regions* tarkastettiin Helsingin yliopiston matemaattis-luonnontieteellisessä tiedekunnassa 14. marraskuuta 2025. Vastaväittäjänä toimi professori **Toni Ahlqvist** Turun yliopistosta ja kustoksena professori **Sami Moisio**. Tutkimus on julkaistu sarjassa Department of Geosciences and Geography A numerolla 125, ja se on saatavilla sähköisesti osoitteesta helda.helsinki.fi.

Filosofian maisteri **Paavo Ikosen** maantieteen alan väitöskirja *Ilmastonmuutos luki-omaantieteen opetussuunnitelmissa ja oppikirjoissa 1985–2024* tarkastettiin Helsingin yliopiston kasvatustieteellisessä tiedekunnassa 14. marraskuuta 2025. Vastaväittäjänä toimi professori **Ilkka Ratinen** Lapin yliopistosta ja kustoksena professori **Sirpa Tani**. Tutkimus on julkaistu sarjassa Kasvatustieteellisiä tutkimuksia numerolla 206, ja se on saatavilla sähköisesti osoitteesta helda.helsinki.fi.

Filosofian maisteri **Linnea Blåfieldin** maantieteen alan väitöskirja *High-latitude fluvial dynamics under hydroclimatic shift - insights into boreal-subarctic fluvial geomorphology* tarkastettiin Turun yliopiston matemaattis-luonnontieteellisessä tiedekunnassa 24. toukokuuta 2025. Vastaväittäjänä toimi professori **Mark Smith** Leedsin yliopistosta ja kustoksena professori **Petteri Alho**. Tutkimus on julkaistu sarjassa Annales Universitatis Turkuensis AII numerolla 418, ja se on saatavilla sähköisesti osoitteesta utupub.fi.

Filosofian maisteri **Roosa Wingströmin** maantieteen alan väitöskirja *Creativity in the digital age: A geographical perspective to the creative processes of new media artists and computer scientists* tarkastettiin Turun yliopiston matemaattis-luonnontieteellisessä tiedekunnassa 4. huhtikuuta 2025. Vastaväittäjänä toimi professori **Dominic Power** Tukholman yliopistosta ja kustoksena professori **Jussi Jauhiainen**. Tutkimus on julkaistu sarjassa Annales Universitatis Turkuensis AII numerolla 416, ja se on saatavilla sähköisesti osoitteesta utupub.fi.